

Janus Pannonius

Búcsú Váradtól

Leplet vont az egész vidékre a hó,
hajlik lombtalan is a berki bokrok
és fák ága, a fagy lehúzza mélyre.
Elhagyjuk Körösünk, igéz pedig még,
s hív már túl a Dunán urunk parancsa.
Lássunk hát, fiuk, e hideg nagy úthoz!

Szállnunk sincs akadály, a tó s folyó és
zsombékos csupa jég – vizük beállott.
Jobbágy hol ladikot szorongva húzott,
félsz nélkül halad el, akár pimaszként,
kővé vált habokon tapodhat egyre.
Lássunk hát, fiuk, e hideg nagy úthoz!

Vad sodrásba került piciny dióhéj,
szárnyképp mit evező röpít, dereglye,
szél-isten Zefirusz lehelletétől
bíbor fölleg uszik a hűs vizekre,
ám egy sem lovan úgy akárha szánkánk.
Lássunk hát, fiuk, e hideg nagy úthoz!

Ég áldjon, hévizü tó, hogy ömlik égre
sohsem-kénszagan a páragőződ,
timsós jó habodért megáldlak, hisz
gyógyította szemem, ha fájt, ha senyvedt,
s múlt az orrdugulás a partodon már.
Lássunk hát, fiuk, e hideg nagy úthoz!

Isten véletek, ó, ti téka-könyvek,
szerzők s annyi remek írás. Apolló
örtök Delfoiból személyesen jött
múzsák ihletadó kíséretében
(nem kell délszaki táj!), hogy itt maradjon.
Lássunk hát, fiuk, e hideg nagy úthoz!

Válnom kell, ti arany szobor-királyok,
nem sebzódtetek a gonosz tüzétől,
égő vár fala sem omolt tirátok,
míg minden enyészett, kimélt a láng is,
bár jócskán havazott korom a mennyig.
Lássunk hát, fiuk, e hideg nagy úthoz!

Immár védi, Te Szent lovag, piros vért
bárdtartó erejét a jobb karodnak;
testedből fakadott a sírod adta
mézharmat-veriték, mely a mi mannánk;
bajtól óva kísérj, segíts megint meg.
Lássunk hát, fiuk, e hideg nagy úthoz!

Janus Pannonius pajzán epigrammáiból

(omázs a százesztendőös Csorba Győzőnek)

Szilviához

Szilvia, jogtalan illet a vád: tőlem hogy gyereket vársz,
Mert akit annyi bokor szúrt meg, túske-tövis,
Szál rózsát az mért is okol pont', van hiszen ott még
Borbolya, csipkebogyó, tűztövis, őszi kökény...

Piroskára

Mondtam, hogy ki az utcán húzza a lábát, drága Piroska,
Jól huz az ágyban is az, lásd, bicegő urad ő.

Milyen barátnőre vágyik

Hogyha velem hál, hát tegye már zabolátlan örömmel.
Nem szüzi szépíke bár? Én sose néztem a kort.
Ám ne tetesse hogy oly szomorú, mint lányka, a pöttöm.
Több szerelemmel ezért értse, mi dolga lehet.

Önmagáról

Már feszülök ha csupán közelít egy lány öle hozzám,
És nem unom, valahány újra meg újra följajz.

Guarinóhoz

Hogy nem jössz ki a béketürésből, jó Guarino, hogy?
 Vajha ki fékezi meg kölykeidet, ha te nem?!
 Nemzett szolgál-dedet, lettél nagytata így,
 Szolgaleányka apósa vagy immár, ezt se tudod még?
 Mára bejárta pedig fél Veronát ez a hír.
 Hogy nem jössz ki a béketürésből? Bűnt ne fődözz el!
 Vajha ki fékezi meg kölykeidet, ha Te nem?!
 Mert a cseléd ahol így járt, vad fiaid huga félhet:
 Lesz aki majd ugyanúgy véle is ezt teheti.

Mikor szerelemre lobbant egy asszony iránt, akít Lédának hívtak

Szőke haját is mintha az istenek ott aranyoznák
 Fönn, felhő-magasan – égbeli lénye igéz.
 Nem tudom azt se, mi módon juthatok én közelébe,
 Zárja előlem a férj, Tyndareus szigorún.
 Nincs más módja, nekem kell, mint ahogyan Zeuszunknak,
 Megközelíteni már hatyu alakban a nejt.

Barátnőjéről

Jaj, mire hogy csak e kései őszben láttalak én meg,
 S máris válni muszáj? Ennyi idő adatott?
 Mért nem ölelhetsz életen át úgy, mint a borostyán;
 Fonja a tölgy sudarát, futja a gyöngyeivel.
 Hosszasan addig tartana csókom, amíg csak a kagyló
 El nem nyilja ezüst héja iker falait.
 Minket Vénusz anyánk bár hagyna meg itten, akárha
 Szép tavaszok idején összetapadt kutyapárt.

Egy házasságtörőre

Otthon van neked is jó asszonyod, Arbus, a szomszéd
 Nőjétől mit akarsz? Mért keresed kegyeit?
 Elbágyaszt a gyönyör, mely tégedet illet e földön?
 Billédnek sose kell, csak mi tilalmas öröm?

Németh István Péter fordításai